

‘อุบัติเหตุบนท้องถนน’ หลากหลายปัจจัยรอให้แก้

อีกไม่นานก็จะเข้าสู่เทศกาลสงกรานต์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่คนไทยจะได้หยุดยาว กลับไปเฉลิมฉลองกับครอบครัว แต่สิ่งที่มักเกิดขึ้นพร้อมกันคือ “อุบัติเหตุบนท้องถนน” อย่างไรก็ตาม “อันตรายเกิดขึ้นทั้งปี” ไม่เฉพาะเทศกาลใหญ่ๆ อย่างสงกรานต์หรือปีใหม่เท่านั้น โดยการจัดอันดับของ องค์การอนามัยโลก (WHO) ในปี 2558 ระบุว่า ถนนเมืองไทยอันตรายเป็นอันดับ 2 ของโลก ก่อนจะลงมาอยู่ที่อันดับ 9 ในปี 2561 โดยมีหลายสาเหตุประกอบกันไม่ว่าคน รถ ถนน รวมถึงสิ่งแวดล้อมรอบข้าง

ศ.ดร.พิชัย ธานีรณานนท์ ประธานคณะกรรมการสาขาป้องกันอุบัติเหตุทางถนนและการเสียชีวิต วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (วสท.) กล่าวในเวทีเสวนา “ลดการตายและบาดเจ็บสาหัสบนถนนเป็นศูนย์...ด้วยวิศวกรรมศาสตร์” ว่า คนไทยมักมองว่าอุบัติเหตุบนถนนเกิดจากความผิดพลาดของผู้ขับขี่ที่ขับรถด้วยพฤติกรรมประมาท แต่ด้วย “วิถีแห่งระบบที่ปลอดภัย”

(The Safe System Approach) มองว่า สิ่งเหล่านี้เป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่าง ผู้ใช้ถนนและผู้ออกแบบ เพื่อรักษาชีวิตของผู้ใช้รถใช้ถนน ทุกคนไม่ว่าจะเป็นวิศวกร ผู้ผลิต บริษัทต่างๆ ต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 4 ประการ 1.การตระหนักและยอมรับว่า ทุกคนจะทำผิดพลาดในขณะที่ใช้ถนน อุบัติเหตุเล็กน้อยเกิดขึ้นเป็นประจำ

2.ร่างกายของมนุษย์เราสามารถทนแรงกระแทกได้เพียงระดับหนึ่ง หากมากกว่านั้นจะเกิดการบาดเจ็บสาหัส หรือเสียชีวิตได้ 3.ผู้ออกแบบ ผู้สร้าง ผู้ควบคุม การใช้ถนน ผู้ผลิตยานพาหนะ และผู้รักษาพยาบาล ต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ใช้ถนน ในการป้องกันอุบัติเหตุที่รุนแรง ที่นำไปสู่การตายหรือการบาดเจ็บสาหัส และ 4.การสร้างเสริมความแข็งแกร่งให้ระบบ หากส่วนหนึ่งของระบบล้มเหลว ส่วนอื่นๆ ต้องทำหน้าที่ปกป้องชีวิตของผู้ใช้ถนนได้

ขณะที่ กุศลณ แยมพลาย อุปนายก สมาคมวิทยาการจราจรและขนส่งแห่งประเทศไทย กล่าวว่า สภาพถนนประเทศไทย

และริมทาง แตกต่างจากถนนในต่างประเทศ ที่พัฒนาแล้วอย่างสิ้นเชิง เช่น การจราจรสองช่องทาง และการค้าขายบางประเภทที่ยื่นออกมานอกพื้นที่ทางเดินเท้า ทำให้บดบังทัศนวิสัยในการมองเห็น การพูดถึงสาเหตุเกิดอุบัติเหตุจากถนนจึงเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างยิ่ง ซึ่งวิศวกรรมศาสตร์จะเข้ามาช่วยลดความรุนแรงที่เกิดจากอุบัติเหตุอันมาจากความผิดพลาดของคน

เช่น การออกแบบถนน การติดตั้งราวกันชน การบำรุงรักษาดูแล การจัดการทางแยก-ทางกลับรถที่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันกรมทางหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำหลักวิศวกรรมศาสตร์ เช่น “การลดความเร็วของรถก่อนเข้าพื้นที่เมือง” (Traffic Calming) ทั้งนี้ประเทศไทยต้องพัฒนาถนนไปสู่การให้ความเสมอภาคแก่ผู้เดินทางทุกแบบ โดยแยกช่องจราจร รถจักรยานยนต์ รถยนต์ และรถขนาดใหญ่อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความปลอดภัยแก่ทุกคน ทางด้าน ธิดิ์ หาดูประเสริฐ นายกสมาคมยานยนต์ไทย ระบุว่า ประเทศไทย

มีจำนวนรถบรรทุก 1 ล้านคัน รถบัส 1.6 แสนคัน และจำนวนรถจักรยานยนต์อีกกว่า 21 ล้านคัน ซึ่งต้องการการบำรุงรักษาพาหนะและเครื่องยนต์ แต่เนื่องจาก "ประเทศไทยมีชิ้นส่วนอะไหล่ปลอมจำหน่ายอยู่ในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบโดยตรงด้านความปลอดภัยต่อผู้ใช้รถ" โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกใช้ชิ้นส่วนอะไหล่ปลอมในส่วนที่เกี่ยวกับความปลอดภัย

เช่น ผ้าเบรก ลูกยางเบรก น้ำมันเบรก และโช้คอัพ ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านคุณภาพและความคงทน จึงเป็นสาเหตุหนึ่ง



ของการเกิดอุบัติเหตุรุนแรง นอกจากนี้ทักษะและคุณภาพของคนขับโดยเฉพาะรถบรรทุก และรถโดยสาร ส่วนใหญ่มักถ่ายทอดกันเองแบบพ่อสอนลูก-พี่สอนน้อง ไม่ผ่านการฝึกอบรมการขับและการบำรุงรักษาที่ถูกต้องตามคู่มือและมาตรฐานของรถชนิด

นั้นๆ ตลอดจนยังขาดความภาคภูมิใจในอาชีพและความรับผิดชอบ

นอกจากนี้ "การบันทึกข้อมูลอุบัติเหตุของหน่วยงานต่างๆ ยังไม่เชื่อมโยงกัน" ทำให้ยากต่อการนำมาศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงของอุบัติเหตุ

แต่ครั้ง จึงอยากให้ทุกฝ่ายใช้ระบบการบันทึกที่เป็นรูปแบบเดียวกันและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้อย่างรวดเร็วเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างทันทั่วทั้ง เช่น มูลนิธิต่างๆ ที่เข้าถึงจุดเกิดเหตุอย่างรวดเร็ว สามารถบันทึกสาเหตุลักษณะของ

อุบัติเหตุ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง
 ในการวิเคราะห์และหาแนวทางป้องกันแก้ไข
 ระยะยาว

ธเนศ วีระศิริ นายก วสท. กล่าวว่า
 ประเทศไทยยังคงครองแชมป์ประเทศที่มีสถิติ
 การเสียชีวิตสูงสุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 นำมาซึ่งความสูญเสียด้านทรัพยากรมนุษย์
 และกระทบต่อการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ
 ของประเทศปีละไม่ต่ำกว่า 5 แสนล้านบาท
 หรือร้อยละ 3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน
 ประเทศ (GDP) “ที่ผ่านมาประเทศไทยแก้
 ปัญหาอุบัติเหตุจราจรเป็นแบบค่อยเป็น
 ค่อยไป” อัตราการเสียชีวิตบนถนนยังคง
 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ วสท. เป็นสถาบันทางวิชาชีพ
 วิศวกรรมที่มีความพร้อมและศักยภาพ
 การเป็นผู้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
 และความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ใช้ถนน
 ร่วมกับสมาคมวิทยาการจราจรและขนส่งแห่ง
 ประเทศไทย ขอเสนอรัฐบาลด้วยวิสัยทัศน์
 “ลดการตายและผู้บาดเจ็บสาหัสบนถนน
 ให้เป็นศูนย์” (Thailand Towards Zero)
 ซึ่งจะสำเร็จได้หากทั้งหน่วยงานรัฐและภาค
 ประชาชนเดินหน้ารณรงค์และจัดสัมมนา
 ในกลุ่มผู้ขับขี่และผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
 พร้อมจัดตั้งคณะทำงานติดตามผลจำนวน
 อุบัติเหตุและผู้เสียชีวิต

เพื่อนำเสนอแนวทางแก้ปัญหา
 ต่อไป!!!